

SYLLABUS (II ciklus studija)

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Povijest pedagogije i školstva Bosne i Hercegovine				
Šifra/kod	FIL PED 444	Status (obavezni ili izborni)	O	ECTS	5(Ped- jednopred.) 3 (Ped- dvopred.)
Ciklus studija	II	Semestar	I	<u>NPP 2019/2020.</u>	
				Studijska godina	2025/2026. 2026/2027.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Opća povijest pedagogije i školstva				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Snježana Šušnjara			
	Kontakt podaci	Kabinet: 102 E-mail: snjezana.susnjara@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 271	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Suradnik	Ime i prezime	Doc. dr. Edina Nikšić Rebihić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101 E-mail: edina.niksic.rebihic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 139	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	Jednopredmetni studij: predavanja: 2; seminar: 0; vježbe: 2; Dvopredmetni studij: predavanja: 1; seminar: / vježbe: 1;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<ul style="list-style-type: none"> ○ Pismenost i školstvo u srednjovjekovnoj Bosni i Humu, ○ Školstvo i pismenost u Osmanskom razdoblju, ○ Školstvo tijekom Austro-Ugarske Konfensionalne i državne škole u BiH, ○ Pedagoški časopisi i listovi, Istaknuti pedagoški pisci; ○ Doprinos kulturno-prosvjetnih društava razvitku odgoja i obrazovanja u BiH ○ Reforme školstva, zakoni o školstvu; Školstvo do 1945. godine i do naših dana, ○ Otvorenje viših i visokih škola i fakulteta, Glavne pedagoške ideje u BiH. ○ Specijalno školstvo u BiH 				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s baštinom BiH glede školstva, odgoja i obrazovanja; predstaviti razvoj školstva u pojedinim razdobljima povijesti; istaknuti ulogu i značaj učitelja i pedagoga za razvoj pedagoške misli u BiH. Predočiti važnost otvaranja prvih fakulteta i univerziteta u BiH, kao i pokretanje pedagoških časopisa. Podsjetiti na razvoj specijalnog školstva i pojavu inkluzivnog obrazovanja u BiH				
Cilj održivog razvoja (SDG)	SDG4 – Kvalitetno obrazovanje				
Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objasniti karakteristike različitih razdoblja razvoja školstva u BiH - Identificirati uzroke nepismenosti i razloge nepostojanja organiziranog školstva u BiH u određenim povijesnim razdobljima 				

- Analizirati položaj učenika/ka i učitelja/ica u školstvu;
- Analizirati razvoj pedagoške misli u BiH: Procijeniti razvoj specijalnog školstva u BiH
- Samostalno provoditi istraživanja o povijesti školstva koristeći arhivsku građu

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan	Nastavna jedinica
1.	Uvod u osnove kolegija – ciljevi nastave i način realizacije
2.	Pismenost u srednjovjekovnoj Bosni i Humu
3.	Školstvo i pismenost u Osmanskom razdoblju - Zavodi Stake Skenderove i Mrs. Irby - samostani, manastiri, medrese – centri prosvjete i kulture - konfesionalne škole
4.	Školstvo i pismenost u Osmanskom razdoblju - istaknuti pojedinci, promicatelji školstva, narodni prosvjetitelji - djelovanje franjevac na odgojno-obrazovnom polju
5.	Školstvo i pismenost za vrijeme Austro-Ugarske - reforma školstva; analfabetski tečajevi, narodne osnovne škole
6.	Školstvo i pismenost za vrijeme Austro-Ugarske - otvaranje učiteljskih škola i razvoj pedagoške misli
7.	Školstvo i pismenost za vrijeme Austro-Ugarske - Gimnazije, više djevojačke škole, zanatske škole
8.	Polusestralna provjera znanja studenata
9.	Žene, pedagoški pisci i prosvjetne djelatnice: Jagoda Truhelka, Jelica Belović - istaknuti učitelji, pedagoški pisci - pedagoški listovi; Doprinos kulturno-prosvjetnih društava razvoju odgoja i obrazovanja
10.	Opće prilike između dva svjetska rata Nepovoljni društveno-ekonomski odnosi Školstvo, odgoj i obrazovanje do 1945.
11.	POSJETA ARHIVU BIH I GAZI HUSREV-BEGOVOJ BIBLIOTECI
12.	Školstvo, odgoj i obrazovanje od 1945.godine - Znanstveno-teorijska uporišta školskog sustava - Otvorenje viših i visokih škola i fakulteta
13.	Razvoj pedagoške misli u BiH - Pedagoški časopisi i listovi od 1945-1990. - Zakoni o školstvu, norme i pravila
14.	- Razvoj specijalnog školstva od 1958.-1990.
15.	Evaluacija i potpisi

16.	Priprema za ispit (u ovom tjednu nema nastave)
	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Način realizacije nastavnog procesa (predavanja i vježbe) u skladu je s prirodom sadržaja poučavanja i učenja, strukturom i obimom nastavne jedinice.</p> <p>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru, individualni i individualizirani oblik rad</p> <p>Metode: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), ilustrativno-demonstrativne uz kreativnu uporabu RWCT tehnika učenja i poučavanja</p>																																																								
Obveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Prisustvo i aktivnost na nastavi</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Kolokvij</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Prezentacija</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td style="text-align: center;">30</td> <td style="text-align: center;">30%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>Završni ispit</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">6.</td> <td>Ukupno bodova</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo i aktivnosti na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave. Prisustvo i aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 10 bodova. • Polusemestralni i završni ispiti obuhvaćat će sadržaje realizirane tijekom cijelog semestra. Polusemestralni ispit nosi 40 bodova, a završni ispit 50 bodova. <p>Obveze i elementi praćenja izvanrednih studenata:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">Red. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Esej</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Kolokvij i prezentacija</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td style="text-align: center;">30</td> <td style="text-align: center;">30%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Završni ispit</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>Ukupno bodova</td> <td style="text-align: center;">100</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <ul style="list-style-type: none"> • Izvanredni studenti pišu esej na jednu od ponuđenih tema umjesto bodovanja prisutnosti i aktivnosti na nastavi. Esej nosi 10 bodova i potrebno je pisanu verziju rada predati u 11. tjednu nastave. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnost na nastavi	10	10%	2.	Kolokvij	10	10%	3.	Prezentacija	10	10%	4.	Polusemestralna provjera znanja	30	30%	5.	Završni ispit	40	40%	6.	Ukupno bodova			Ukupno: <u>100</u> bodova			100%	Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni	1.	Esej	10	10%	2.	Kolokvij i prezentacija	20	20%	3.	Polusemestralna provjera znanja	30	30%	4.	Završni ispit	40	40%	5.	Ukupno bodova	100	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																																						
1.	Prisustvo i aktivnost na nastavi	10	10%																																																						
2.	Kolokvij	10	10%																																																						
3.	Prezentacija	10	10%																																																						
4.	Polusemestralna provjera znanja	30	30%																																																						
5.	Završni ispit	40	40%																																																						
6.	Ukupno bodova																																																								
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																																																						
Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni																																																						
1.	Esej	10	10%																																																						
2.	Kolokvij i prezentacija	20	20%																																																						
3.	Polusemestralna provjera znanja	30	30%																																																						
4.	Završni ispit	40	40%																																																						
5.	Ukupno bodova	100	100%																																																						
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:																																																								

	<p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obvezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevanda, M. (2001) <i>Pedagoška misao u Bosni i Hercegovini</i>; Zenica: Dom štampe. 2. Memija, E. (2007) <i>Od slike do knjige: iz historije pisma, knjige i štampane biblioteke</i>, Sarajevo: Kaligraf. 3. Protner, E. (ur.) (2020) <i>Razvoj aktualne tendencije pedagogije i školstva na području nekadašnje Jugoslavije</i>, Maribor: University of Maribor Press Dotupno na: https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/450 4. Šušnjara, S. (2013) <i>Specijalno školstvo u Bosni i Hercegovini od 1958. do 1990.</i>, Zagreb-Sarajevo: Synopsis. <p><i>Dodatna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ćurić, H. (1983) <i>Muslimansko školstvo u BiH</i>, Sarajevo: Veselin Masleša. 2. Pejanović, Đ. (1953) <i>Srednje i stručne škole u BiH od početka do 1949. godine</i>; Sarajevo: Svjetlost. 3. Pinto, A. (1987) <i>Jevreji Sarajeva i BiH</i>, Sarajevo: V. Masleša. 4. Kreševljaković, H. (1991) <i>Izabrana djela, tom IV</i>; Sarajevo: V. Masleša, 5. Papić, M. (1984) <i>Školstvo u BiH od 1918-1941. godine</i>; Sarajevo: V. Masleša, 6. Bogićević, V. (1965) <i>Istorija razvitka osnovnih škola u BiH od 1463-1918</i>; Sarajevo: Zavod za izdavanje udžbenika. 7. <i>Sto godina učiteljstva u BiH</i>, Zbornik radova; Sarajevo: V. Masleša. (1989) 8. Truhelka, J. (1995) <i>Vojača</i>; Zagreb : Školska knjiga. 9. Truhelka, Ć. (1945) <i>Uspomene jednog pionira</i>, Zagreb 10. <i>Pisana riječ u BiH od najstarijih vremena do 1918.</i>; Sarajevo: Veselin Masleša; (1982) 11. <i>Materijal s nastave</i>
Napomene	